

A 1836/tillväxt

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsenehdotus pohjoismaisesta lentoverosta

Ehdotus

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden ministerineuvosto selvittää, miten lentopolttoainetta voitaisiin verottaa Pohjoismaissa, ja laatii pohjoismaisen strategian lentopäästöjen vähentämiseksi Pohjolassa.

Taustaa

Pohjoismaat haluavat toimia esikuvana ympäristönsuojelussa ja ilmaston globaalin lämpenemisen torjumisessa. Pohjoismaiden ministerineuvosto priorisoi kestävyyttä vuoden 2030 visiossaan, ja vihreä Pohjola on yksi kolmesta painopistealueesta. Pohjoismaiset poliittiset johtajat antavat yksi toisensa perään lausuntoja siitä, miten Pohjolasta tulee globaali johtaja taistelussa ilmastonmuutosta vastaan.

Liikennesektori lisää kaikista sektoreista eniten globaalia lämpötilan kohoamista. Lentojen osuus maailmanlaajuisista kasvihuonekaasupäästöistä on 4–5 %. Lentoliikenne on myös yksi nopeimmin kasvavista päästölähteistä.

European Federation of Transport and Environmentin tekemän tutkimuksen mukaan Euroopan lentopäästöt ovat kaksinkertaistuneet vuodesta 1990. Ilman toimenpiteitä ne saattavat kaksin- tai kolminkertaistua globaalilla tasolla vuoteen 2050 mennessä.

Lentomatkojen pohjoismainen verotus toimisi hyvänä esikuvana EU:lle ja muulle maailmalle. Lentopolttoaineen verotus on sekä mahdollinen että tärkeä ensimmäinen askel lentopäästöjen vähentämisessä.

Kaikki Pohjoismaat ovat 1990-luvulta saakka verottaneet hiilidioksidipäästöjä, mutta lentopolttoaine on ollut poikkeus. Lentoteollisuutta tuetaan selkeästi, koska lentopolttoainetta ei ole verotettu kuten ajoneuvoliikenteen polttoainetta. Tämä ei tue tavoitetta olla maailman johtava toimija ilmaston globaalin lämpenemisen torjunnassa.

Chigagon yleissopimuksen katsotaan olevan lentopolttoaineen verotuksen esteenä, mutta mikään ei estä maita sopimasta verotuksesta yhteisesti. EU:n energiaverodirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat periä lentopolttoaineveroa kotimaan lennoilla rajoituksetta sekä lennoilla sellaisten jäsenmaiden välillä, jotka ovat keskenään sopineet tämän veron käyttöönotosta.

Pohjoismaiden vihreän vasemmiston mielestä Pohjoismaiden ministerineuvoston tulisi miettiä, miten pohjoismainen lentovero voitaisiin toteuttaa. Ruotsissa lentoveroa peritään jo, ja Suomessa lentoveroa koskeva kansalaisaloite on kerännyt yli 50 000 allekirjoitusta, joten aloite tulee käsittelyyn eduskunnassa. Suunnitelmassa on otettava huomioon Islannin, Grönlannin ja Färsaarten erityistapet lentoliikenteen käyttöön. Pohjoismaiden vihreä vasemmisto katsoo kuitenkin, että lentoveroa edistävistä yhteistyöstä olisi pohjoismaista hyötyä. Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston vision mukaan Pohjolan tulee olla maailman kestävin ja integroitunein alue. Lentoveron yhteisten ratkaisujen selvittäminen ja hyvänä esimerkkinä toimiminen sekä Euroopassa että koko maailmassa edistää vision toteutumista.

Helsingissä 24. helmikuuta 2020

Christian Juhl (EL)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Ina Strøjer-Schmidt (SF)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Lorena Delgado Varas (V)

Sofia Geisler (IA)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)

Veronika Honkasalo (vas.)